

A belügyminiszter

.../2013. (...) BM rendelete

a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvényekkel összefüggő rendőrségi eljárás és a rendezvények biztosításával kapcsolatos rendőrségi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet módosításáról

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. § (2) bekezdés *f)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *j)* és *n)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 12. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró közigazgatási és igazságügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. §

a) rendbiztos: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény biztosítását végző rendőri szerv tagja, aki a bejelentés átvételétől a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvény befejezését, vagy feloszlatását követően a rendezvény résztvevőinek a rendezvény helyszínéről való távozásáig a rendezvény szervezőjével együttműködik a rendezvény rendjének biztosításában, valamint kapcsolatot tart fenn a rendezvény szervezője és a biztosítást végző rendőri szerv között,

b) rendezvény feloszlatása a szervező által: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény szervezőjének a rendezvényen résztvevők felé annak közlése, hogy a magatartásuk a rendezvény törvényességét veszélyezteti, ezért a rendezvényt feloszlátja,

c) rendezvény feloszlatása a rendőrség által: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény biztosítását végző rendőri szerv közlése a rendezvény szervezője és a rendezvényen résztvevők felé, hogy a rendőrség a rendezvényt feloszlátja, mivel a rendezvény feloszlatásának gyülekezési jogról szóló törvényben meghatározott feltételei álltak elő,

d) spontán gyülekezés: a gyülekezési jog hatálya alá tartozó politikai célú gyűlés, amely lehet előzetesen szervezett, vagy előzetes szervezés nélküli, olyan békés rendezvény, amelyre a gyülekezésre okot adó esemény miatt csak rövid időn belül kerülhet sor,

e) szervező: az a cselekvőképes, természetes személy, aki a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvényt a rendőrségen bejelenti, és ezt követően a rendezvény rendjének biztosításáról gondoskodik,

f) villámcsődület: előre eltervezett, általában az interneten keresztül megszervezett akció, amelyet olyan emberek hajtanak végre, akik korábban nem ismerték egymást, s csak egyetlen alkalommal találkoznak, hogy véghezvigyék, amit kitaláltak, és ezután különváljanak. A villámcsődület nem politikai esemény, célja az emberek megdöböntése, a virtuális, interneten kötetett kapcsolatok valódi, szemtől szemben megvalósuló kapcsolattá tétele, valamint a pusztá szórakozás.

2. A gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény megtartására irányuló bejelentés és annak kezelése

2. §

Ha a gyülekezési jogról szóló törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó rendezvény (a továbbiakban: rendezvény) helye szerint illetékes rendőrkapitányság, vagy Budapesten megtartani tervezett rendezvény esetén a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban együtt: rendőri szerv) megállapítja, hogy a rendezvény szervezésére tett bejelentés (a továbbiakban: bejelentés) nem tartalmazza hiánytalanul a Gytv. által előírt valamennyi elemet, úgy

- a) személyesen tett bejelentés esetén a bejelentő a hiánypótlást – jegyzőkönyv felvétele mellett – helyben elvégezheti, amennyiben erre nincs lehetőség, úgy a rendőri szerv – határidő megjelölésével – szóban hívja fel a szervezőt a hiány pótlására és erről jegyzőkönyvet készít, amelynek egy példányát a szervezőnek átadja,
- b) a nem személyesen tett bejelentés esetén – a rendezvény tervezett időpontjától függően – a rendőri szerv a szervezőt a bejelentéssel azonos formában hívja fel hiánypótlásra.

3. §

(1) A rendőri szervnek meg kell győződnie arról, hogy a bejelentő cselekvőképes és megfelel a Gytv. 5. §-ában meghatározott, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben a természetes személy ügyfélre vonatkozó feltételeknek.

(2) A nem személyesen megtett bejelentés esetén a rendőri szerv – a rendezvény tervezett időpontjától függően – lehetőleg a bejelentéssel azonos formában felveszi a kapcsolatot a bejelentővel az (1) bekezdésben meghatározott célból.

(3) Ha a bejelentő – amennyiben a bejelentő és a szervező nem azonos, abban az esetben a szervező – nem felel meg az (1) bekezdésben meghatározott feltételnek, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról szóló végzést legkésőbb a bejelentett rendezvény megkezdését megelőző 24 órával kézbesíteni kell a bejelentőnek.

(4) A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról és annak indokairól a végzést hozó rendőri szerv – a rendezvény azonosításához szükséges részletességgel – tömegtájékoztatási eszközök igénybevételével is tájékoztatást nyújt, amennyiben azon előreláthatóan jelentős számú résztvevő kívánt volna megjelenni, vagy a széles körű tájékoztatást egyéb körülmény indokolja.

3. A rendezvény megtartásával kapcsolatos egyéb feladatok

4. §

(1) A rendőri szerv vezetője a Gytv.-ben foglalt tiltó okok esetleges fennállásának vizsgálata céljából és a szakmai álláspont kialakítása érdekében – határidő tűzésével – utasítja a rendőri szerv feladat- és hatáskör szerint érintett szervezeti egységét, valamint megkeresi a bejelentésben jelzett rendezvény által esetlegesen érintett más rendőri szervet.

(2) Ha a bejelentett rendezvény népképviselői szerv (Országgyűlés, fővárosi önkormányzat, fővárosi kerületi önkormányzat, megyei önkormányzat, települési önkormányzat) vagy

bíróság zavartalan működését veszélyeztetheti, a rendőri szerv a Gytv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott tiltó ok felmerülésének vizsgálata céljából – álláspontjának közlése érdekében – megkeresi az Országgyűlés elnökét, a főpolgármestert, a közgyűlés elnökét vagy a polgármestert, avagy a bíróság elnökét.

5. §

A megtiltott rendezvény tényéről és a tiltás indokairól a rendőri szerv – a rendezvény azonosításához szükséges részletességgel – tömegtájékoztatási eszközök igénybevételeivel is tájékoztatást nyújt, amennyiben azon előreláthatóan jelentős számú résztvevő kívánt volna megjelenni, vagy a széles körű tájékoztatást egyéb körülmény indokolja.

6. §

Ha a bejelentett vagy a Gytv. 9. § (3) bekezdése alapján új időpontban megtartásra kerülő rendezvény közúton kerül megtartásra, úgy a rendőri szerv a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényről – a rendezvény helyének és időpontjának megjelölésével – értesíti a közút kezelőjét, valamint a bejelentett rendezvénnyel érintett közterület kezelőjét, vagy tulajdonosát, továbbá az érintett közutat használó tömegközlekedési eszköz üzemeltetőjét.

4. A rendbiztos és feladatai

7. §

(1) Rendbiztos kijelölése minden olyan rendezvény esetében kötelező, ha

- a) a szervezők a rend fenntartásához a rendőrség kifejezett közreműködését kérték,
- b) a rendezvény jellege, a várható résztvevők száma vagy egyéb körülmények a rendőri szerv képviselőjét indokolják,
- c) a rendezvényen előreláthatóan 500 főnél többen jelennek meg.

(2) A rendbiztost a bejelentés megérkezését követően legkésőbb 24 órán belül kell kijelölni.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés alapján rendbiztos kerül kijelölésre, abban az esetben soron kívül felveszi a kapcsolatot a szervezővel és elvégzi a 2. §-ban meghatározott azonosítást.

(4) A rendbiztos e minőségében nem tartozik a biztosítás parancsnokának alárendeltségébe, utasítást a biztosítás parancsnokától nem fogadhat el, a rendbiztos rendbiztosi feladataival összefüggésben kizárólag a rendezvényt biztosító rendőri szerv vezetőjének irányítása alatt áll. A rendbiztosi feladatokat a biztosítás parancsnoka – a 12. § (3) bekezdésében meghatározott kivétellel – nem láthatja el.

8. §

A rendbiztos köteles:

- a) a rendezvény bejelentőjével, valamint ha nem egyezik meg a rendezvény bejelentőjének személye a szervezővel, akkor a szervezővel személyesen felvenni a kapcsolatot,
- b) a szervezővel egyeztetni a rendezvény rendjének biztosítása érdekében tervezett intézkedéseket, ezekkel kapcsolatos véleményét a szervezővel közölni, a rendezvény rendjének biztosítása érdekében tervezett intézkedésekkel kapcsolatban – a szervező

- igénye esetében – ajánlásokat tehet, ha a rendezvény jellege, vagy a megjelenő résztvevők száma indokolja a szervezővel közös helyszínbejárást kezdeményezni,
- c) a szervezőkkel egyeztetni a közreműködő rendőri erők feladatát, tevékenységét, illetve a rendezőkkel való együttműködés formáit,
 - d) folyamatosan figyelemmel kísérni a rendezői létszám meglétét és jelentést tenni a biztosítás parancsnokának, amennyiben az nem éri el a bejelentésben foglalt létszámot,
 - e) a rendezvény rendőri biztosítási tervének elkészítésében közreműködni,
 - f) a rendezvényen jelen lenni és a szervezők kérésére a rend fenntartásában közreműködni,
 - g) figyelemmel kísérni a rendezvény törvényességét, továbbá bejelentéshez kötött rendezvény esetén azt is, hogy a megtartásra a bejelentésben foglaltaknak megfelelően kerül-e sor,
 - h) a rendezvény résztvevőinek törvényességet veszélyeztető magatartása esetén a szervező figyelmét felhívni törvényi kötelezettségére, javaslatokat tenni és segítséget nyújtani a szervező számára a rendezvény rendjének helyreállításában,
 - i) a szervező számára minden segítséget megadni annak érdekében, hogy a rendezvény feloszlata, esetleg ezt követően a tömegoszlata, vagy a résztvevőkkel szemben rendőri intézkedés vagy más kényszerítő eszköz alkalmazása elkerülhető lehessen,
 - j) soron kívül jelentést tenni a biztosítás parancsnokának minden olyan eseményről, amely további rendőri erő helyszínre irányítását teszi szükségessé, vagy rendőri beavatkozást igényel,
 - k) egy-egy személy, vagy a résztvevők egy kisebb csoportjának rendzavarási, erőszakos cselekményei esetén erre a szervező figyelmét felhívni, ajánlást tenni és segítséget nyújtani a rendezvény rendjének helyreállítására,
 - l) abban az esetben, ha a rendezvény elveszíti békés jellegét és a rend már nem állítható helyre, valamint a rendőrség közbe avatkozása elkerülhetetlenné vált, erre a szervező figyelmét felhívni és felszólítani a rendezvény szervező általi feloszlására,
 - m) a rendezvényt követően észrevételeiről, a megtett intézkedéseiről jelentést tenni.

5. A biztosítás parancsnokának feladatai és a biztosítási terv

9. §

(1) A rendezvény bejelentését követően a rendőri szerv vezetője a rendezvény biztosításának előkészítésével, illetve a rendezvény biztonságával kapcsolatos feladatok irányítása érdekében kijelöli a biztosítás parancsnokát.

(2) A biztosítás parancsnoka elkészíti a biztosítási tervre vonatkozó javaslatát, amelyet a rendőri szerv vezetője hagy jóvá.

(3) A rendezvény biztosítás parancsnokának feladatait és a rendezvény biztosítási tervének tartalmát a Rendőrség Csapatszolgálati Szabályzata határozza meg.

6. A rendezvény feloszlata

10. §

(1) Ha a rendőrség észleli, hogy a rendezvény feloszlatainak a Gytv. 14. § (1) bekezdésében írt feltételei fennállnak, akkor a biztosítás parancsnoka erre a rendbiztos figyelmét felhívja.

(2) Amennyiben a szervező a rendbiztos felszólítása ellenére a rendezvényt nem oszlatja fel, abban az esetben a biztosítás parancsnoka figyelmezteti a rendezvényen résztvevőket, hogy a rendezvényt feloszlatta.

(3) Az (1) bekezdés szerinti figyelmeztetés során a biztosítás parancsnoka közli a rendezvényen résztvevőkkel

a) a rendezvény feloszlításának okát

- aa) bűncselekmény elkövetése,
- ab) bűncselekmény elkövetésére való felhívás,
- ac) mások jogainak megsértése,
- ad) mások szabadságának megsértése,
- ae) a résztvevők fegyveresen történő megjelenése,
- af) a résztvevők felfegyverkezve történő megjelenése, vagy
- ag) a bejelentéshez kötött rendezvény tiltó határozat ellenére történő megtartása és

b) a helyszínről való eltávozás irányát.

(4) Ha a rendezvényen résztvevők nem tesznek eleget az (1) bekezdésben meghatározott figyelmeztetésnek, akkor a biztosítás parancsnoka még kétszer figyelmezteti – a (3) bekezdés szerinti tartalommal – a rendezvényen résztvevőket.

(5) Az utolsó figyelmeztetés során a biztosítás parancsnoka a (3) bekezdésben meghatározottakon túl a „törvény nevében” szavak előre bocsátásával közli a rendezvényen résztvevőkkel, hogy a távozásuk elmaradása esetén a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott kényszerítő eszközök alkalmazására kerülhet sor.

(6) A figyelmeztetéseket a rendezvényen résztvevőkkel hangosító eszköz alkalmazásával jól hallható módon kell közölni.

7. A spontán gyülekezés és a villámcsődület

11. §

E rendelet rendelkezéseit a spontán gyülekezés és a villámcsődület esetén az e címben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

12. §

(1) A Gytv. 14. § (1) bekezdése alapján – kizárólag a bejelentés hiánya, vagy késedelmes bejelentés miatt – nem oszlatható fel a spontán gyülekezés.

(2) Kizárólag a bejelentés hiánya miatt nem oszlatható fel a nem politikai célú, előzetesen szervezett, vagy előzetes szervezés nélküli villámcsődület.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a rendbiztosi feladatokat a biztosításra kiküldött rendőri erők parancsnoka által megbízott személy, a (2) bekezdésben meghatározott esetben a biztosítás parancsnoka látja el.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a biztosítás parancsnoka a rendbiztos tájékoztatása alapján meghatározza a gyűlésre, vagy rendezvényre okot adó eseményt és a rendbiztos véleményének figyelembevételével dönt arról, hogy a gyűlésre, vagy rendezvényre okot adó esemény jellegére tekintettel az a Gytv. hatálya alá tartozik. Amennyiben a rendezvény, vagy esemény nem tartozik a Gytv. hatálya alá, abban az esetben a rendőrség a Rendőrségről szóló törvény alapján jár el.

8. Záró rendelkezések

13. §

(1) A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 52. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Nincs helye tömegosztatásnak a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvényen összegyűlt tömeggel szemben.”

(2) Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

14. §

(1) Hatályát veszti:

a) a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet,

b) a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 52. § (3) bekezdése.

Egyetérttek:

Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi
miniszter

Dr. Pintér Sándor

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény – 2013. január 1-jei hatállyal – a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 101. § (2) bekezdését egy új *f*) ponttal egészítette ki, amely felhatalmazást adott a rendészetért felelős miniszter számára, hogy – az igazságügyért felelős miniszter egyetértésével – rendeletben állapítsa meg a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvényekkel összefüggő rendőrségi eljárás és a rendezvények biztosításával kapcsolatos rendőrségi feladatok végrehajtásának részletes szabályait.

A tárgykör szabályozását jelenleg a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) biztosítja, amelynek kiadása még – az Rtv. által már 1994. október 1-től hatályon kívül helyezett – a rendőrségről szóló 39/1974. (XI. 1.) MT rendelet felhatalmazásán alapult.

A munkaanyag elfogadásával megvalósul a tárgykör újraszabályozása, illetve a jövőben felmerülő esetleges jogszabály módosítási igény esetén a miniszteri szintű szabályozás lehetőségének a megteremtése.

A munkaanyag vonatkozásában érintett rendezvények körébe a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) által megjelölt rendezvények tartoznak. Ennek megfelelően nem vonhatók a munkaanyag hatálya alá a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gyűlések, a törvényesen elismert egyházak és vallásfelekezetek területén szervezett vallási szertartások, rendezvények és a körmenetek, a kulturális és sportrendezvények, valamint a családi eseményekkel kapcsolatos rendezvények.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény 336. §-a módosította a Gytv. 8. § (3) bekezdését. Ennek alapján a rendezvények megtartásával kapcsolatos bejelentések kezelésekor a rendőrség eljárására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai az irányadók, így a munkaanyag nem tartalmaz olyan eljárási kérdéseket, amelyeket a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) már tartalmaz (így például az elektronikus kapcsolattartás, a bejelentés megtételének módja, eredménytelen hiánypótlás következményei, stb.).

Mindazonáltal a teljes újraszabályozás egyik legfontosabb indoka, hogy az R. több olyan rendelkezést tartalmaz, amely ellentétes a Ket. előírásaival pl. a 2. § (2) és (5) bekezdéseiben, a 4. § (4) bekezdésében, az 5. § (1) és (3) bekezdéseiben, valamint a 6. § (1) bekezdésében található, a bejelentés formájával, a szakvéleménnyel, a döntéssel kapcsolatos szabályok. A Ket. rendelkezéseinek ismételését tartalmazza többek között az R. 2. § (1) bekezdésében meghatározott bejelentés elbírálására és a 3. § (1)-(4) bekezdéseiben található hiánypótlásra vonatkozó szabályok. Az R. több rendelkezése felesleges, legfeljebb közjogi szervezetszabályozó eszközben szabályozható rendelkezéseket tartalmaz pl. 7. § (1)-(3) bekezdések, amelyek a rendezvény megtiltásáról szóló határozat rendőrségen belüli kezelésével kapcsolatos szabályokat állapítják meg. Kifejezetten ellentétes a Gytv.

rendelkezéseivel az R. 15. § (2) bekezdése, amely szerint a törvénybe ütköző rendezvény a felosztatás szempontjából egy megítélés alá esik a bejelentés nélkül tartott rendezvénnyel.

A fentiek alapján az R. legtöbb rendelkezése meghaladott, így figyelemmel a Ket. hatályba lépésére, valamint az Alkotmánybíróság gyülekezési jog törvényi határait értelmező 75/2008. (V. 29.) AB határozatára az R. teljes revíziója szükséges.

Az Alkotmány 61. § (1) bekezdésében foglalt, a véleménynyilvánítás szabadságát garantáló rendelkezések az Alaptörvény IX. cikke által változatlan tartalommal kerültek átvételre – amely értelmében mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit – kifejezve azt, hogy az alkotmányozó nem kívánta megváltoztatni a véleménynyilvánítási szabadság eddig kialakult védelmi szintjét.

A 75/2008. (V. 29.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 62. § (1) bekezdésében elismert gyülekezési jog kiterjed az előzetesen szervezett rendezvényekre, közöttük az olyan békés rendezvények megtartására, amelyekre a gyülekezésre okot adó esemény miatt csak rövid időn belül kerülhet sor. A gyülekezési jog kiterjed továbbá az előzetes szervezés nélküli gyűlésekre. A Gytv. 6. §-ának alkalmazása tekintetében a bejelentési kötelezettség a közterületen tartandó, szervezett rendezvényekre vonatkozik. Önmagában a késedelmes bejelentésre hivatkozva nem tiltható meg azoknak a békés rendezvényeknek a megtartása, amelyek a gyülekezésre okot adó esemény miatt nem jelenthetők be három nappal a tervezett rendezvény időpontja előtt.

R É S Z L E T E S I N D O K O L Á S

Az 1. §-hoz

Értelmező rendelkezéseket tartalmaz. Meghatározza a rendbiztos, a rendezvény felosztatás, a spontán gyülekezés, a szervező és a villámcsődület fogalmát.

A 2-3. §-hoz

A munkaanyag e szakaszainak rendelkezései a rendezvény megtartására irányuló bejelentés kezelésével kapcsolatos a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben meg nem határozott szabályait tartalmazzák.

A gyülekezési jogról szóló törvény értelmében a rendezvény megtartására irányuló bejelentéssel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására a rendezvény helye szerint illetékes rendőrkapitányság, illetve Budapesten megtartani tervezett rendezvény esetén a Budapesti Rendőr-főkapitányság az illetékes. A rendezvény megtartására irányuló bejelentés elemeit a gyülekezési jogról szóló törvény meghatározza, a munkaanyag a hiánypótlásra vonatkozó eljárási rendet állapítja meg, tekintettel az eljárásra a gyülekezési jogról szóló törvény alapján rendelkezésre álló adott esetben szűk határidőre.

Fontos szabály, hogy a rendezvény szervezőjének, aki az esetek többségében azonos a bejelentővel, a gyülekezési jogról szóló törvényben meghatározottakon túl rendelkeznie kell a Ket. 15. § (7) bekezdésében meghatározott ügyfél képességgel. Ennek hiányában a bejelentés

nem értékelhető a gyülekezési jogról szóló törvényben meghatározott bejelentésként, ezért az illetékes rendőr kapitányságnak, a fővárosban tartandó rendezvény esetén a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül a személyesen átadott bejelentés esetén az átvételtől, írásban érkezett bejelentés esetén az érkezéstől számított nyolc napon belül, de legkésőbb a bejelentett rendezvényt megelőző 24 órán belül a Ket. 30. § f) pontja alapján el kell utasítania és kézbesítenie kell.

Amennyiben a közvélemény tájékoztatása indokolt, az elutasítás ténye és indokai sajtó, média vagy más módon nyilvánosságra hozható.

A 4-6. §-okhoz

A rendezvény megtartásával kapcsolatos rendőri feladatokat határozza meg.

A rendőri szerv a bejelentésre vonatkozó szakmai álláspontjának kialakítása érdekében indokolt esetben megkeresi a feladat és hatáskör tekintetében esetlegesen érintett más rendőri szervek vezetőit az álláspontjuk beszerzése érdekében. A rendőri szerv a gyülekezés megtiltásáról saját hatáskörben köteles dönteni, azonban az eddigi jogalkalmazási gyakorlat rávilágított arra, hogy a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működése súlyos veszélyeztetésének fennállása kérdésében való állásfoglalás olyan szempontok mérlegelését teheti szükségessé a rendőri szerv részéről, amelyhez nem feltétlenül rendelkezik a szükséges információkkal. Az információk hiányában való megalapozott döntést nehezíti az is, hogy a népképviselői szervek zavartalan működésének súlyos veszélyeztetése alapján történő rendezvény megtiltásának nem feltétele a népképviselői szerv működésének tényleges megzavarása, elegendő, ha a rendezvény ennek veszélyével fenyeget.

A megtiltott rendezvényről a rendőri szerv széleskörű tájékoztatást ad a tömegtájékoztatási eszközök útján, amennyiben azon előreláthatóan jelentős számú résztvevő kívánt volna megjelenni, vagy ha a tájékoztatást egyéb körülmény indokolja. Tudomásul vett rendezvény esetén a rendőri szerv értesíti a közút kezelőjét és az érintett közterület tulajdonosát a rendezvény helyéről és időpontjáról.

A 7-8. §-hoz

A rendbiztos feladatait szabályozza. A rendbiztos kijelölése minden olyan rendezvény esetében kötelező, amelyen a szervezők a rend fenntartásához a rendőrség kifejezett közreműködését kérték, továbbá abban az esetben is, ha a rendezvény jellege, a várható résztvevők nagy száma vagy egyéb körülmények a rendőri szerv képviseletét indokolják. A rendbizont a bejelentés megérkezését követő 24 órán belül kell kijelölni.

A rendbiztos már a rendezvény szervezésének szakaszában felveszi a szervezővel a kapcsolatot, részére megfelelő tájékoztatást nyújt, és amennyiben igényli, segítséget nyújt már ebben a szakaszban is.

A rendbiztos legfontosabb feladatai:

- Tárgyalás: a rendőrség és a tiltakozók közötti kompromisszumok és megállapodások létrejöttének elősegítése.

- Mediáció: a demonstrálok felé közvetíti a rendőrség szempontjait, megmagyarázza azok okát és szükségességét, a tüntetők szempontjait a rendőrség felé továbbítja. Ennek célja, hogy létrejöhessen a kölcsönös megértésen, egymás szempontjainak – a törvényes keretek között – elfogadásán alapuló, sztereotípiától mentes kapcsolat.
- Kezdeményezés: különböző – törvényes keretek között maradó – megoldások kidolgozása annak érdekében, hogy elkerüljék, vagy legalább minimálisra csökkentsék a konfliktusok és összeütközések kockázatát.
- Érzékelés, tájékoztatás: a biztosítás parancsnokának folyamatos informálása arról, hogy miként hat a tüntetők hangulatára a rendőrség eljárása, intézkedései, és ez milyen hatással járhat a rendőri intézkedésre.

A rendbiztos feladatai a fenti követelmények alapján kerültek meghatározásra, tevékenységét a munkaanyag alapján már a rendezvény bejelentését követően megkezdí, majd azt egészen a tömeg elvonulásáig folytatja.

Garanciális szabály, hogy az ilyen módon kibővült feladatkört ellátó rendbiztos e minőségében nem tartozhat a biztosítás parancsnokának alárendeltségébe, utasítást a biztosítás parancsnokától nem kaphat és nem fogadhat el, a rendbiztos rendbiztosi feladataival összefüggésben kizárólag a rendezvényt biztosító rendőri szerv vezetőjének irányítása alatt áll. A rendbiztosi feladatokat a biztosítás parancsnoka nem láthatja el.

A 9. §-hoz

A biztosítás parancsnokának tevékenységi körét tartalmazza a hivatkozott szakasz, akinek a rendezvény tudomásulvétele esetén – a rendőri szerv vezetőjének kijelölését követően – a feladata a rendezvény biztosításának előkészítése, a biztosítási terv elkészítése, valamint a helyszíni feladatok végrehajtásának az irányítása.

A 10. §-hoz

Abban az esetben, ha a rendezvény során a rendőri szerv olyan körülményt észlel, amely alapján a rendezvényt fel kell oszlatni – a Gytv. 14. § (1) bekezdésében meghatározott esetek –, akkor erre a rendbiztoson keresztül felhívja a szervező figyelmét, és felszólítja a rendezvény felosztatására. Amennyiben a szervező a rendezvényt a felszólítás ellenére nem oszlatja fel, és a felosztatás oka továbbra is fennáll, a rendőrség a rendezvényt felosztatja.

A rendezvény felosztatása annak egyértelmű és mindenki által érthető közlése, hogy a rendezvény a szervező vagy a rendőrség által felosztatásra került, és a résztvevők felszólítása arra, hogy a helyszínt hagyják el.

A gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvény a felosztatás bejelentésével vagy a bejelentésben meghatározott befejezési időpont elteltével befejeződik. A felosztatás bejelentéséig, vagy a rendezvény befejező időpontjáig a rendezvényen megjelentekkel szemben rendőri intézkedés vagy kényszerítő eszköz nem alkalmazható. Kivételt képez ez alól a rendezvény felosztatására okot nem adó egyéni, avagy csoportos jogsértések, erőszakos cselekmények, amelyek esetén a rendőrség az azt elkövetőkkel szemben intézkedik.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a közéleti célú, békés megmozdulások a gyülekezési jog körébe tartoznak. Az együttes, nyilvános vélemény kifejezés joga mindenkit megillet,

függetlenül a gyűlés szervezettségétől, illetve a gyűlésre okot adó közéleti esemény jellegétől és idejétől.

Az Alkotmánybíróság külön vizsgálta a Gytv.-nek a rendezvények felosztatásáról szóló 14. § (1) bekezdését. A rendelkezés szerint a rendőrségnek kötelező felosztatnia a rendezvényt, ha a gyülekezési jog gyakorlása bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást valósít meg, mások jogainak és szabadságának sérelmével jár, a rendezvényen a résztvevők fegyveresen, illetőleg felfegyverkezve jelennek meg, bejelentéshez kötött rendezvényt bejelentés nélkül tartanak meg, bejelentéshez kötött rendezvényt a bejelentett időponttól, helyszíntől, útvonaltól, céltől, illetve napirendtől eltérően tartanak meg; bejelentéshez kötött rendezvényt tiltó határozat ellenére tartanak meg. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a 14. § (1) bekezdésében található felsorolás első és második eleme (bűncselekmény vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívás, mások jogainak és szabadságának sérelme; fegyveres, illetőleg felfegyverkezett résztvevők) nem korlátozza a gyülekezési szabadságot. Az Alaptörvény és a Gytv. ugyanis a békés gyülekezéshez való jogot ismeri el, és abba nem tartozik bele a bűnelkövetés, a jogsérelem-okozás vagy a fegyveres megmozdulás. Ilyen esetekben a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) is felhatalmazza a rendőrséget kényszer-intézkedések alkalmazására.

A rendőrség, mint jogalkalmazó szerv tevékenységének része, hogy konkrét esetekben értelmezze a Gytv.-t, és mérlegelje az alapjogokat és a közérdekű szempontokat. A jogértelmezési kérdésekben való konkrét állásfoglalás minden köztéri gyűlés esetén elkerülhetetlen. A normák értelmezése és alkalmazása körüli vitákat nem lehet előre kizárni. A rendőrségnek meg kell ítélnie, hogy a rendezvény a Gytv. hatálya alá tartozik-e, bejelentési kötelezettség alá esik-e, a Gytv. előírásainak és a bejelentésben foglaltaknak megfelelően zajlik-e, mások alapvető jogainak, szabadságának sérelmével jár-e stb. Ezekhez hasonlóan mérlegelni kell, hogy indokolt-e a rendezvény felosztatása és kényszerítő eszközök alkalmazása. A rendőrség jogalkalmazó tevékenységét a bíróság jogosult felülvizsgálni. A bírósági jogalkalmazás irányadó a rendőrség számára.

A gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvény akkor oszlatható fel, ha a rendezvény elveszti békés jellegét, továbbá akkor is, ha a résztvevők erőszak alkalmazása céljából élet kioltására alkalmas eszközöket tartanak maguknál (Gytv. 14-15. §). Ahhoz, hogy a gyülekezés békés jellegének elvesztése megállapítható legyen, a rendezvénynek összességében kell békétlennek, erőszakosnak lennie. Egy személy, vagy a résztvevők egy kisebb csoportjának cselekményei mindaddig nem eredményezik a békés jelleg elvesztését, amíg a résztvevők többsége a rendbontásban nem vesz részt, vagy valamilyen módon szolidaritást nem vállal velük. A résztvevők többségének passzív szemlélődése viszont nem tekinthető a szolidaritás vállalásának. A békés célú gyülekezéshez való jogát gyakorló személy a tüntetésen részt vevő más személyek által elkövetett erőszak vagy más büntetendő cselekmények eredményeképpen sem szűnik meg élvezni a békés célú gyülekezéshez való jogot, amennyiben szándéka és magatartása békés marad.

A Gytv. 14. § (1) bekezdése írja elő azokat az eseteket, amikor a rendőrség köteles felosztatni a gyülekezést. Ez a törvényi szakasz nem nevesíti külön azt az esetet, amikor a rendezvény elveszti békés jellegét. Ugyanakkor a rendezvény, ha békés jellegét elveszti, már nem nevezhető a Gytv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott gyülekezési jog gyakorlásának - mert az csak békés lehet - ekként a résztvevők nem hivatkozhatnak alappal a gyülekezési jog, mint alapvető jog korlátozására akkor, amikor emiatt a rendőrség a rendezvény felosztatása mellett dönt. Nyilvánvaló ez abból is, hogy a Gytv. 14. § (1) bekezdése kötelezővé teszi a rendőrségnek a gyülekezés felosztatását, ha az bűncselekményt, vagy bűncselekmény

elkövetésére való felhívást valósít meg, avagy azon fegyveresen vagy felfegyverkezve vesznek részt, márpedig egy összbnyomásában erőszakossá váló rendezvény esetében e három oszlatási ok valamelyike szükségképpen fennáll.

Összességében megállapítható, hogy egy adott helyen és időben összegyűlt tömegben szórványosan előforduló erőszak, amikor még lehetőség van az erőszakos résztvevők elkülönítésére, kiemelésére a tömegből, nem ad okot az oszlatásra, hasonlóan ahhoz, amikor ugyanazon okból egymással térben nem összefüggő (pl. utcákkal elválasztott, egyszerre több szomszédos utcában zajló) demonstrációk sem oszlathatók fel azért, mert az egyik utcában erőszakos cselekményre került sor és az adott utcában összegyűlt tömeg tekintetében az oszlatás indoka fennállt.

Ha a tömeg elválaszthatatlanul elvegyül a tömeg méretéhez is viszonyítva releváns mértékű erőszak kifejtésére képes egyénnel, ami az erőszakos személyek kiemelését lehetetlenné teszi, akkor az oszlatás elrendelésére okszerűen kerül sor. Ez az eset akkor fordulhat elő, amikor a résztvevők többsége szolidaritást vállal az erőszakos cselekményekért felelős személyekkel, ezért a gyülekezés békés jellege megszűnik.

A fentiek tehát azt jelentik, hogy a bírósági gyakorlat szerint a Gytv. tételes jogi szövegét nem lehet úgy értelmezni, hogy a kifejezetten megjelölt, taxatív módon felsorolt tiltó okokon kívül más esetben is van lehetőség a rendezvény előzetes megtiltására. A Rendőrség a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény bejelentésének vizsgálata során csak a Gytv. 8. § (1) bekezdésében megjelölt okokra alapozva hozhat a rendezvény bejelentésben foglalt helyen, módon és időpontjában történő megtartását tiltó határozatot. Amennyiben a bejelentés vizsgálata során arra utaló információ merül fel, hogy a rendezvény megtartása a Gytv. 2. § (3) bekezdésében megfogalmazottakba ütközhet, úgy indokolt felhívni a szervező figyelmét a törvényi tilalmakra, a szervezőt terhelő felelősségre, a Rendőrség pedig kénytelen ennek megfelelően olyan módon felkészülni, hogy szükség esetén fel tudjon lépni a közrend védelme, biztosítása érdekében.

A köznyugalom általánosságban olyan társadalmi légkört jelent, amelyben a törvényes rend iránti tisztelet, a kölcsönös megbecsülés, a polgárok jogos érdekeinek elismerése uralkodik. A nyugodt társadalmi légkör alapvető értéke minden polgári társadalomnak, amelynek megzavarásával az emberek többségének értékrendje sérelmet szenved, aminek következtében az adott helyen és időben nyugalanság, félelem, vagy riadalom alakul ki. A köznyugalmat megzavaró esemény a társadalom többségének értékrendjével szembehelyezkedő, nem összeférő esemény.

A felosztatás tehát az egyetlen quasi kényszerintézkedés, amely a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvény békés jellegének elvesztése esetén alkalmazható. Amennyiben erre sor került, a tüntetést tovább folytató, erőszakos cselekményeket elkövető személyek tevékenysége már nem tartozik a Gytv. hatálya alá. A felosztatás kimondásától a Rendőrségről szóló törvényben, az ott meghatározott feltételekkel és szabályok szerint alkalmazhatóak rendőri intézkedések és kényszerítő eszközök.

A 11-12. §-hoz

Az úgynevezett flashmob (villámcsődület) előre eltervezett, általában interneten keresztül megszervezett akció, amelyet olyan emberek hajtanak végre, akik korábban nem ismerték egymást, s csak egyetlen alkalommal találkoznak, hogy véghezvigyék, amit kitaláltak, és ezután különváljanak. A flashmob célja a szervezők szemében az emberek megdöbbenése, a virtuális, interneten kötetett kapcsolatok valódi, szemtől szemben megvalósuló kapcsolattá tétele, valamint a puszta szórakozás.

Az Alkotmánybíróság a gyülekezési jog három szinten, illetve három módon való megvalósítását fektette le. Az alapeset a bejelentéshez kötött gyülekezés. Ezen kívül az Alkotmánybíróság különbséget tesz a spontán gyülekezés (a tulajdonképpeni flashmob) és az úgynevezett gyors gyülekezés között, amelyet a rendezvényre okot adó esemény miatt rendkívül rövid időn belül lehet csak megtartani, mert a rendezvény későbbi megtartása értelmetlen volna.

A békés célú spontán gyűlések fogalmkörébe többféle köztéri gyülekezés sorolható. A valóban spontán gyűlések nem előre eltervezett és megszervezett módon jönnek létre, hanem több személy egymástól többé-kevésbé független cselekvése eredményeként. Ettől némiképp eltérők azok az olykor művészi, máskor inkább politikai célú megmozdulások, amelyekben a résztvevők gyors információcserét (például internet, mobiltelefon) követően rövid időre (általában csak percekre) összegyűlnek, és figyelemfelkeltő, meglepetésszerű megjelenésükkel hívják fel a figyelmet magukra és az így megjelenített gondolatokra (flashmob vagy villámcsöndület). A spontán gyűlésektől megkülönböztethetők azok a szervezett rendezvények, amelyeket a rendezvényre okot adó esemény miatt rendkívül rövid időn belül lehet csak megtartani, mert a rendezvény későbbi megtartása értelmetlen volna.

Az Alkotmánybíróság határozott álláspontja szerint a flashmobok és a spontán gyűlések nem oszthatók fel pusztán azon tény miatt, hogy nem lettek előre bejelentve.

Az Alkotmánybíróság kifejtette, miszerint mindezek a közéleti célú, békés megmozdulások a gyülekezési jog körébe tartoznak. Az együttes, nyilvános vélemény kifejezés joga mindenkit megillet, függetlenül a gyűlés szervezettségétől, illetve a gyűlésre okot adó közéleti esemény jellegétől és idejétől. A döntés értelmében a gyülekezési jog kiterjed az előzetesen szervezett rendezvényekre, közöttük az olyan békés rendezvények megtartására, amelyekre a gyülekezésre okot adó esemény miatt csak rövid időn belül kerülhet sor. A gyülekezési jog kiterjed az előzetes szervezés nélküli gyűlésekre is.

Mindazonáltal rendkívüli jelentőséggel bír, hogy a be nem jelentett rendezvények közül csak a békés rendezvények tekinthetők jogszerűnek, amelyeket a rendezvényre okot adó esemény miatt rendkívül rövid időn belül lehet csak megtartani, mert a rendezvény későbbi megtartása értelmetlen volna.

Ezzel kapcsolatban felmerül a kérdés, hogy amennyiben napokkal korábban a rendőrség adatgyűjtés vagy titkos információ gyűjtés során szerez tudomást egy, a Gytv. hatálya alá tartozó spontán rendezvényről, dönthet-e úgy, hogy azt a számára biztosított kényszerítő eszközökkel és akár személyi szabadságot korlátozó intézkedésekkel megakadályozza. Amennyiben megalapozott adatok merülnek fel arra, hogy a rendezvény célja a köznyugalom megzavarása, mások alapvető jogainak súlyos korlátozása (foglyul ejtett kisebbség esete), erőszak, zavargás szítása, a rendőrség köteles minden törvényes eszközzel fellépni, és megakadályozni, hogy a be nem jelentett rendezvényt megtartsák, illetve a jogtalanságot elkövetni szándékozó demonstrálok a helyszínre jussanak.

A spontán gyűlések jogszerűségének megítélése alapján külön foglalkozni kell a szélsőséges szervezetek által tartandó gárdaavatók, felvonulások, masírozások, rendfenntartó tevékenységnek feltüntetett járőrözések kérdésével is. E rendezvények nem tekinthetők békésnek, részben az ilyen rendezvényeket szervező szélsőséges szervezetek rasszista, erőszakos megnyilvánulásai miatt, részben e rendezvények céljára tekintettel, amely

egyértelműen egy adott kisebbség zaklatása, ingerlése és ezáltal erőszakos cselekmények provokálása. E rendezvények azért sem vonhatóak a spontán gyűlések fogalomkörébe, mivel e rendezvénynek nem tekinthetőek olyan rendezvényeknek, amelyekre az okot adó esemény miatt rendkívül rövid időn belül lehet csak megtartani, mert a rendezvény későbbi megtartása értelmetlen volna. Tehát nem egy hirtelen kipattanó, gyors reagálást igénylő hír, adat vagy információ miatti felháborodás kifejezése lett volna a rendezvény oka, hanem egy nyilvánvalóan a megrendezést megelőzően hosszabb ideje szervezett avatóünnepség, felvonulás, masírozás. E szélsőséges szervezetekkel kapcsolatban köztudomású tény, hogy az avatáson, a felvonuláson vagy a járőrözésen a felavatandó, valamint masírozó gárdisták méretre készült egyenruhában jelennek meg, őket gyakran hozzátartozóik is elkísérik, tehát hosszabb, hetekig, de akár hónapokig tartó előkészületet igénylő eseményekről van szó, amelyek semmi esetre sem tartozhatnak a spontán gyűlés fogalmi körébe. E tevékenység nem tekinthető a békés gyülekezési jog gyakorlásának, így amennyiben bejelentett rendezvényen történik, az feloszlatható, amennyiben a flashmob vagy a spontán gyűlés lényegével visszaélve próbálnak e szervezetek erőszakos rendezvényeket tartani, azok – lévén nem tartoznak a Gytv. tárgyi hatálya alá – megakadályozhatóak, illetve a résztvevőkkel szemben az Rtv. szerinti kényszerintézkedéseknek és kényszerítő eszközök alkalmazásának – így tömegoszlatásnak – lehet helye.

A 13-14. §-hoz

A rendelet 13. §-a a hatályba lépésről, az utolsó szakasz pedig hatályon kívül helyezésekről rendelkezik.